

INSTITUCIONS DE DRET COMUNITARI

Dra. Mar Campins Eritja

Departament de Dret Penal i Criminologia I Dret
Internacional Públic

Universitat de Barcelona

“

“Donat el caràcter i la finalitat exclusivament docent i eminentment il·lustrativa de les explicacions a classe d'aquesta presentació, l'autor s'acull a l'article 32 de la Llei de propietat intel·lectual vigent respecte de l'ús parcial d'obres alienes com ara imatges, gràfics o altre material contingudes en les diferents diapositives”

La qüestió prejudicial (art. 267 TFUE)

- **Objecte:** permetre a un òrgan judicial nacional, que està resolent un litigi que requereix l'aplicació d'una disposició del dret de la Unió Europea, adreçar-se al TJUE per sol·licitar-li que interpreti o determini la validesa de la disposició en qüestió
- **Funció:** garantir la interpretació i l'aplicació uniforme del dret de la UE
- **Naturalesa jurídica:**
 - Incident del procediment principal que es resolt davant els tribunals nacionals
 - Mecanisme de cooperació judicial entre el TJUE i els tribunals nacionals
- **Objecte:**
 - interpretació de les normes de la UE
 - determinació de la validesa de les normes de la UE

La qüestió prejudicial (art. 267 TFUE)

Classes:

- **Interpretació**

- Dret originari, dret derivat i principis generals del dret UE
- Estatuts dels organismes creats pel Consell
- Acords internacionals celebrats per la UE

- **Validesa**

- Dret derivat
- Acords celebrats per la UE?
- Motius d'invalidesa conjuncideixen amb els motius d'anul.lació

La qüestió prejudicial (art. 267 TFUE)

Legitimació i noció de jurisdicció: TJUE (concepte autònom d'òrgan jurisdiccional, amb independència del seu caràcter ordinari o especialitzat), ass. Vassen-Gobbels, 1966

- origen legal de l'òrgan jurisdiccional i independència
- permanència
- caràcter obligatori de la jurisdicció
- sotmès a les regles del procediment contradictori
- aplicació del dret per a la resolució dels litigis

La qüestió prejudicial (art. 267 TFUE)

Obligació / facultat de recórrer al TJUE (ass. Foto-Frost 1987):

- òrgans facultats per plantejar la q.p.
- òrgans obligats a plantejar la q.p.
 - Òrgans en última instància
 - Òrgans les decisions dels quals no son susceptibles de recurs ordinari en dret intern
 - Excepcions: doctrina de l'acte clar (ass. CILFIT 1982)

La qüestió prejudicial (art. 267 TFUE)

Control del TJUE sobre l'admissibilitat de la q.p.:

- TJUE no interfereix l'àmbit de competència del jutge intern
- Intervenció del TJUE per precisar la q.p. plantejada
- Límits q.p.: solament qüestions de dret, no de fet; solament qüestions de dret UE, no de dret intern; no qüestions hipotètiques; no qüestions artificial;, no sobre compatibilitat norma interna amb dret UE (ass. Foglio, ass. Banco Español de Crédito, ass. Meilicke, ass. Dzodzi, ass. Da Costa, ass. Junqueres)

La qüestió prejudicial (art. 267 TFUE)

Plantejament en el temps:

- El jutge nacional determina el moment. TJUE estableix tres exigències:
 - ✓ Que existeixi un litigi real davant del jutge intern
 - ✓ Que la qüestió plantejada sigui pertinent per resoldre el litigi
 - ✓ Que la qüestió estigui suficientment motivada (fets i dret aplicable)
- Suspensió del procediment principal fins a la sentència del TJUE

La qüestió prejudicial (art. 267 TFUE)

Efectes de la sentència:

- Interpretació
 - En relació a la jurisdicció que remet: Obligació del jutge intern de donar efecte a la sentència
 - En relació a altres òrgans jurisdiccionals: obligació de qualsevol jutge UE d'interpretar el dret UE d'acord amb la sentència
 - En relació al temps: efectes *ex tunc* possibilitat de limitar el caràcter retroactiu de la sentència
 - Possibilitat de nova q.p

La qüestió prejudicial (art. 267 TFUE)

Efectes de la sentència:

- Determinació de la validesa
 - En relació a la jurisdicció que remet: Si declara vàlida la norma, s'ha de tenir en compte per resoldre el litigi. Si declara invalida la norma, no pot aplicar-se per resoldre el litigi + obligació de la institució autora de derogar-la
 - En relació a altres òrgans jurisdiccionals: Si declara vàlida la norma, pot tornar a plantejar-se la q.p. per motius diferents. Si declara invalida la norma, cap jurisdicció interna pot aplicar-la + obligació de l'institució autora de derogar-la
 - Efecte *ex tunc* i possibilitat de limitar el caràcter retroactiu de la sentència

La qüestió prejudicial (art. 267 TFUE)

No plantejament de la q.p.

- A nivell UE: violació dret UE, possible recurs incompliment
- A nivell EM: possible recurs d'empara davant del TC per violació del dret de la tutel.la judicial efectiva (art. 24 CE)